

دریاچه‌ای روی تخت اورژانس

مهدی تقی‌زاده

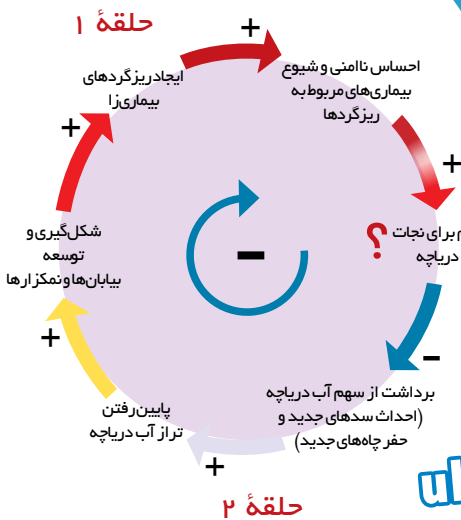
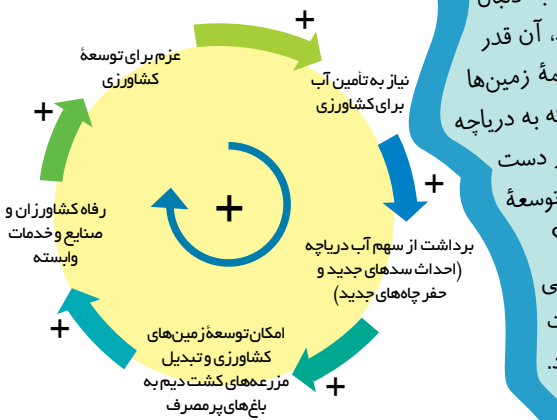
«زمین حاصل خیز داریم. کشاورز هم هست. آن وقت آب شیرین را می‌ریزم توی دریاچه شورا! اگر این آب را صرف کشاورزی کنیم، محصول به دست می‌آوریم و درآمد خیلی از کشاورزان بیشتر می‌شود. بی‌کاران کمتر و در نهایت رفاه و آسایش مردم بیشتر می‌شود.»

بسیاری از مردم و مسئولانی که در محدوده دریاچه ارومیه زندگی می‌کنند، تا مدت‌ها این طور فکر می‌کردند.

این شیوه فکر کردن را در حلقه ۱ ببینید: تصمیم می‌گیریم کشاورزی را توسعه دهیم. نیازمان به آب بیشتر می‌شود. از دولت می‌خواهیم تاروی رودخانه‌هایی که به دریاچه می‌ریزند، سدهای جدید بزنند. با این شیوه، بخشی از آب ورودی به دریاچه را برای کشاورزی دریاپیز و زمستان و بهار و تابستان ذخیره می‌کنیم. همچنین، از دولت می‌خواهیم به ما اجازه دهد، چاه‌های بیشتری حفر کنیم و هر چه می‌خواهیم از آب‌های زیرزمینی برداشت کنیم. حالا آب مطمئن بیشتری داریم. پس کشاورزی رونق بیشتری می‌گیرد و دوباره به فکر توسعه جدید می‌افتیم.

علامت مثبت داخل حلقه نشان می‌دهد که این عملکرد، بی‌در پی خودش را تقویت می‌کند و با هر مقدار توسعه، به دنبال توسعه بیشتر می‌رویم. یعنی اگر منابع آب بی‌پایان بودند، آن قدر سد می‌ساختیم و چاه می‌زدیم و توسعه می‌دادیم که همه زمین‌ها پر از کشت بشود. تاکنون ۴۰ سد روی رودخانه‌هایی که به دریاچه ارومیه می‌ریختند، ساخته‌ایم و بیش از ۵۰ سد دیگر هم در دست مطالعه و ساخت داریم! حدود ۹۰ هزار حلقه چاه هم برای توسعه بیشتر کشاورزی حفر کرده‌ایم. فکر کنید نتیجه این کارها چه می‌شود؟ برداشت بیشتر از سهم دریاچه، حلقه ۲ را فعال می‌کنیم. علامت منفی داخل حلقه نشان می‌دهد که این شیوه به یک تعادل می‌رسد. یعنی وقتی برداشت از سهم آب دریاچه زیاد شد، دریاچه به وضعی می‌افتد که امنیت ما تهدید می‌شود. پس اگر به دنبال سلامتی، رفاه و آسایش خودمان هستیم، باید به همان اندازه به فکر دریاچه باشیم.

آیا می‌توانی هر دو حلقه را با هم رسم کنی، جوری که یک عامل مشترک داشته باشند؟ دریاچه ارومیه یک‌دفعه به این حال و روز نیفتاده است، بلکه نتیجه کارهایی هست که ۲۰ تا ۳۰ سال پیش شروع شده‌اند. به نظر شما اگر بخواهیم دریاچه دوباره زنده شود، چه کارهایی باید انجام بدهیم؟ آیا می‌توانیم خیلی زود دریاچه را به حال اولش برگردانیم؟ برای آگاهی از آخرین کارهای «ستاد احیای دریاچه ارومیه» می‌توانید به پایگاه اطلاع‌رسانی به این نشانی مراجعه کنید:

ulrp.sharif.ir/Fa